
KULTŪROS SVARBA UŽTIKRINANT VALSTYBĖS SAUGUMĄ

Virginija Jurėnienė*

**Vilniaus universiteto Kauno fakulteto Filosofijos ir kultūros studijų katedra
Muitinės g. 12, LT-44280 Kaunas
Telefonas (8~37) 20 26 27
El.paštas: rasa.poskuviene@knf.vu.lt*

Laura Bleizytė**

***Vilniaus universiteto Kauno fakulteto Filosofijos ir kultūros studijų katedra
Muitinės g. 12, LT-44280 Kaunas
Telefonas (8~37) 20 26 27
El.paštas: rasa.poskuviene@knf.vu.lt*

Anotacija. Nacionalinis saugumas – tai valstybių sugebėjimas išsaugoti savo nepriklausomą identitetą ir funkcinį integralumą prieš jėgas, kurias laiko priešiškomis. Nacionalinį saugumą sudaro kietasis ir minkštasis saugumas. Minkštasis saugumas – nekarinės dimensijos apimančios įvairias priemones, stengiantis sumažinti arba išvengti grėsmių. Tuo tarpu minkštoji galia – būdas kaip priversti kitas valstybes/visuomenes siekti tų pačių tikslų ir elgtis taip, kaip nori valstybė. Minkštojo saugumo ir minkštosios galios sąvokos yra glaudžiai susijusios bei dažnu atveju gali būti painiojamos. Šias abi koncepcijas vienija nekariniai socialiniai veiksmai. Būtent kultūra yra viena iš pagrindinių nekarinių priemonių, naudojamų siekiant daryti įtaką oponentui ir palenkti jį į savo pusę bei saugantis nuo daromo išorinio poveikio.

Pagrindinės sąvokos: kultūra, nacionalinis saugumas, minkštasis saugumas.

ĮVADAS

Kiekviena valstybė siekdama užtikrinti savo šalies gyventojų saugumą stengiasi apibrėžti sąlygas, kurios turėtų būti įgyvendinamos. Pagal Lietuvos respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymą valstybės saugumu turi rūpintis ne tik valstybė, bet ir piliečiai. Taip pat šis įstatymas apibrėžia, kad kultūra yra neatsiejama valstybės saugumo dalis. Kultūra dažnai yra pasitelkiama vykdant minkštąją galią, darant įtaką norimai grupei, o nekarinėms priemonėms gali atsispirti tik priešingos nekarinės priemonės – minkštasis saugumas.

Straipsnio **tikslas** – atskleisti kultūros svarbą, užtikrinant valstybės saugumą per minkštąją galią. Tyrimo **objektas** – kultūra, kaip valstybės saugumo užtikrinimo priemonė. Tyrimo **metodai** – turinio ir dokumentų analizės.

NACIONALIS SAUGUMAS

Nacionalinio saugumo sąvokas skirtinguose moksliniuose literatūros šaltiniuose autoriai apibūdina įvairiai. Pirmoje lentelėje pateikiamos trijų autorių sampratos, kuriose nacionalinis

saugumas pabrėžiamas sugebėjimas išsaugoti savo nepriklausomą identitetą, sugebėjimas apsaugoti save nuo karinio užpuolimo ir galimybę pasipriešinti agresijai iš užsienio.

1 lentelė. Nacionalinio saugumo sampratos

Eil. nr.	Samprata	Šaltinis
1.	Nacionalinis saugumas – tai valstybių sugebėjimas išsaugoti savo nepriklausomą identitetą ir funkcinį integralumą prieš pakitimų jėgas, kurias laiko priešiškomis.	B. Buzan, J. Baylis, S. Smith, 2001:255.
2.	Nacionalinis saugumas - politikos sritis, kurioje nepriklausoma valstybė saugo save nuo užsienio karinio užpuolimo arba nuo tokios perspektyvos.	M. Saward, 1995:870.
3.	Nacionalinis saugumas gali būti apibrėžiamas kaip sugebėjimas pasipriešinti agresijai iš užsienio.	G. Luiciani, B. Buzan, 1997:50.

Šaltinis: Senulis, E. 2014. *Emigracijos įtaka Lietuvos nacionaliniam saugumui*. 32 psl.

Šias nacionalinio saugumo sampratas sieja bendras tikslas – gebėti apsaugoti valstybę, tik skiriasi saugojimosi priežastys. B. Buzan išskiria, kad nacionalinis saugumas tai nepriklausomo identiteto išsaugojimas, M. Saward – pabrėžia karinio užpuolimo grėsmę, o G. Luiciani – agresiją iš užsienio.

Nacionalinio saugumo prioritetai yra nustatomi žmonių arba jų grupės pagal savo vertybių sistemą, arba atsižvelgdami į grėsmių vienoms ar kitoms vertybėms pobūdį¹. Tuo tarpu vertybės yra viena iš kultūros sudedamųjų dalių, kurios padeda užtikrinti valstybės saugumą bei gintis iškilus grėsmėms. Valstybė ir visuomenė yra neatskiriama, vientisas kūnas. Tiek individų saugumas ar nesaugumas yra neatsiejama valstybės dalis, todėl labai svarbu, kad pati valstybė atlikdama savo funkcijas netaptų pagrindiniu grėsmės šaltiniu.

Valstybei esant svarbiausia saugumo koncepcijos dalimi svarbu išnagrinėti valstybės kaip saugumo objekto, individų, sujungtų į politinį junginį. Valstybės institucijos apima visą vyriausybės mechanizmą: vykdomąją, įstatymų leidžiamąją, administracinę ir teisminę bei teisinę². Lietuvoje įstatymų leidžiamąją teisę turi Seimas. 1996 m. buvo išleistas Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymas, kuriame apibrėžiami pagrindiniai nuostatai, principai ir tikslai. Įstatyme rašoma, kad saugumas turi būti užtikrinamas sudarant sąlygas Tautos ir valstybės laisvai demokratinei raidai. Taip pat Vyriausybė vadovaudamasi Nacionalinio saugumo pagrindais teikia Seimui ilgalaikių valstybinių saugumo stiprinimo programų rengimo planą, nustato jų rengimo bei vykdymo tvarką, rengia šias programas, o Seimui tereikia tvirtinti. Įstatyme yra įvardinami saugumo užtikrinimo būdai (2 lentelė).

¹ Markelienė, 2011:238.

² Buzan, 1997:73-123.

2 lentelė. Nacionalinio saugumo užtikrinimas

Valstybė
Prognozuodama (numatydama) iššūkius saugumui, rizikos veiksnius, pavojus bei galinčias kilti grėsmes.
Vykdydama rizikos veiksnius, pavojus ir grėsmes mažinančią vidaus ir užsienio politiką.
Patikimai kontroliuodama valstybės sausumos ir jūros sienas bei oro erdvę.
Garantuodama pasirengimą besąlygiškai gynybai ir visuotiniam pilietiniam pasipriešinimui agresijos atveju.
Stiprindama nacionalinio saugumo bei gynybos institucijas ir tobulindama jų veiklą.
Rengdama gynybai kariuomenę ir jos mobilizacinį rezervą pagal nacionalinius ir NATO kolektyvinės gynybos planus.
Rengdama gynybai kariuomenę ir jos mobilizacinį rezervą pagal nacionalinius ir NATO kolektyvinės gynybos planus.
Rengdama ir vykdydama ilgalaikes valstybines saugumo stiprinimo programas.
Integruodamasi į Europos Sąjungą (EU) ir Šiaurės Atlanto sutarties organizaciją (NATO) bei kaip visateisė narė aktyviai dalyvaudama. šiose organizacijose
Piliečiai
Saugodami tautines vertybes ir ugdydami pasiryžimą ginti Lietuvos laisvę.
Rengdamiesi visuotiniam pilietiniam pasipriešinimui.
Plėtodami visuomenės institutus, piliečių susivienijimų ir draugijų veiklą.

Šaltinis: LRS. 2009. Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymas. 4 psl.

Valstybės vykdoma vidaus politika turi būti grindžiama teisingumu ir teisėtumu, turi ugdyti tautinę savimonę, pilietiškumą, pagarbą Konstitucijai ir pasitikėjimą nacionaliniais institutais. Privalo garantuoti saugią aplinką ir viešąją tvarką, sukurti palankias prielaidas piliečių švietimui, jų socialiniam ir kultūriniam aktyvinimui, įvairiapusei visuomenės pažangai bei valstybės gamtinės aplinkos apsaugai.

Nacionalinio saugumo pagrindų įstatyme yra aprašoma kultūros politika. Teigiama, kad valstybės pareiga išsaugoti ir puoselėti nacionalinės kultūros tapatumą, užtikrinant lietuvių kalbos apsaugą ir tęstinumą, globojant etninę kultūrą ir vietos tradicijas, saugant kultūros paveldą. Valstybė remia užsienio lietuvių bendruomenių pastangas išsaugoti tautinį tapatumą, rūpinasi Lietuvoje gyvenančių tautinių bendrijų kultūra, remia profesionalųjį meną, užtikrina meno ir kūrybos sklaidą ir plėtrą³. Kiekvienas asmuo privalo turėti galimybę savo tapatumo išsaugojimui, fiziniam ir psichologiniam saugumui ir esant poreikiui suprasti bei gebėti gintis ir ginti valstybę, savo namus, vertybių sistemą ir gyventi pilnavertį gyvenimą.

KULTŪROS REIKŠMĖ VALSTYBĖS SAUGUME

Daugeliu atvejų sąvoka „minkštasis saugumas“ reiškia du skirtingus socialinės realybės rinkinius.

Vienas iš šių rinkinių yra vertinamas **kaip žalingas poveikis**, vadinamas „minkštojo saugumo grėsmės“ arba „kryptingos minkštojo saugumo problemos“ ir nurodo:

³ LRS, 2009:6-7.

- aplinkosaugos ir branduolinio ginklo pavojus, narkotikai, ginklai ir prekyba žmonėmis, ir tarpvalstybinių sienų organizuotas nusikalstamumas;
- infekcinių ligų, aplinkos niokojimo ir pasaulinio atšilimo plitimas.

Antrasis pateikiamas **kaip derinys priemonių** kompensuoti, sumažinti arba pašalinti žalingą poveikį ir yra nurodytas, kaip „sprendžiamos minkštojo saugumo problemos“ arba „minkštojo saugumo bendradarbiavimas“ ir tokias socialines praktikas, kaip:

- spręsti minkštojo saugumo problemas, kaip vystymosi, rekonstrukcijos ir ilgalaikės taikos kūrimo, visi veiksmai, kurių karinės pajėgos paprastai nemoko;
- analizė, planavimas ir mokymai, susiję su konfliktų prevencija ir taikos palaikymu, susitaikymo procesai, humanitarinės pagalbos ir kitų minkštojo saugumo bendradarbiavimo aspektai;
- geras valdymas, žmogaus teisių, ilgalaikis vystymasis, socialinė lygybė ir skurdo mažinimas, o ne sutelkiamas dėmesys į valdžią, teritorinio vientisumo ar karinio saugumo būklę⁴.

Politinėje mokslinėje literatūroje „minkštojo saugumo“ sąvoka siejama su nekarinėmis dimensijomis, antriniu vaidmeniu tarptautinių santykių sistemoje ir bendrais kriterijais, apimančiais įvairias pliuralistines problemas. Iš pradžių sąvoka buvo naudojama atskirti karines problemas nuo kitų atitinkamų saugumo klausimų, tokių kaip pasitikėjimo stiprinimo priemonės ir ginkluotės kontrolė. Vėliau, platinant saugumo sąvokos supratimą, buvo priskirtos aplinkosaugos temos, tarptautinė rizika ir saugumo iššūkiai, taip pat platūs ekonominiai, socialiniai ir politiniai veiksniai, kurie turi įtakos geresniam saugumui užtikrinti perspektyvas per „stabilų eksportą“ ir transformaciją. Minkštasis saugumas apimą viską, išskyrus tinkamą gynybą. Šia prasme, tai nėra praktinės vertės sąvoka, tačiau minkštojo saugumo darbotvarkė gali atverti decentralizuotą šalutinį kelią tarptautinio bendradarbiavimo link, kai tam tikromis aplinkybėmis ši komunikacija gali būti lengvesnė, nors sudėtingai pasiekiamą⁵.

Tarptautiniame vykdytame projekte „Soft-security within the Euro-Mediterranean partnership Go-EuroMed“ nurodo, jog yra skirtumas tarp minkštojo saugumo ir gynybos. Teigiama, jog saugumas stengiasi sumažinti arba išvengti grėsmių, o tuo tarpu gynyba orientuota ginti tam tikrą grupę žmonių nuo grėsmių. Minkštasis saugumas arba žmogaus saugumas yra skirtas visuomenei ugdant individualų saugumą ir palaikant laisvę nuo grėsmių

⁴ Kavaliūnaitė, 2011:231-246.

⁵ Kavaliūnaitė, 2012:20.

tiek nacionalinės, tiek transnacionalinės kilmės⁶. Minkštąjį saugumą galima suprasti, kaip rinkinį tam tikrų veiksmų, kurie sukurtų palankias aplinkybes patirti agresiją. Kitaip tariant, saugumas – tai gebėjimas kaip įmanoma greičiau identifikuoti numanomas grėsmes, riziką ir imtis priemonių, reaguojant į jas. Dažnu atveju saugumas suvokiamas tik kaip gynyba, tačiau saugotis galima imantis iniciatyvos ir siekiant paveikti išorinę aplinką, daryti jai įtaką ir palenkti savo naudai. Kitaip tariant imtis *minkštųjų priemonių*, minkštosios galios.

Minkštosios galios sąvokos autorius J. S. Nye reikšmę įvardina kaip gebėjimą daryti įtaką prieštaraujančiam ir patraukti jį į savo pusę arba kitaip tariant: „Priversti kitus norėti to, ko nori tu“⁷. Pati „saugumo“ sąvoka turi daug apibrėžimų, nors jeigu jas visas apibendrintume, galutinis variantas būtų toks, kad „saugumą sudaro maža tikimybė patirti agresiją“. Minkštajam saugumui dažnai priskiriami du socialinės realybės rinkiniai, žalingas poveikis, vadinamas „minkštojo saugumo grėsmės“ ir priemonių derinys kompensuoti, sumažinti arba pašalinti žalingą poveikį ir yra nurodytas kaip „sprendžiamos minkštojo saugumo problemos“ arba „minkštojo saugumo bendradarbiavimas“⁸. Minkštojo saugumo ir minkštosios galios sąvokos yra glaudžiai susijusios bei dažnu atveju gali būti painiojamos. Šias abi koncepcijas **vienija nekariniai socialiniai veiksmai**. Lyginant šių sąvokų vartojimą ir vertimą vertiniuose galima atrasti įvairių nesuderinimų, net lietuvių kalboje minkštosios galios/saugumo sąvoka naudojama kaip „švelnioji galia/saugumas“.

3 lentelė. Minkštosios galios/saugumo sampratos

Eil. nr.	Minkštosios galios sampratos	Šaltinis	Minkštojo saugumo sampratos	Šaltinis
1.	Rasti būdą kaip priversti kitus elgtis taip, ir siekti tų pačių tikslų, kaip nori tu.	J. S. Nye. 2004:11.	Nekarinės dimensijos apimančios įvairias pliuralistines problemas.	S. Kavaliūnaitė. 2012:20.
2.	Neorealistas siūlo galią įvertinti pagal vadinamuosius galios resursus, t. y. materialinę bazę, kuri potencialiai priverčia kitus paklusti (kariniai pajėgumai, nacionalinis turtas (BVP) ir t. t.).	Isoda V. 2014:39.	Pati žodžio reikšmė „saugumas“ – stengiasi sumažinti arba išvengti grėsmių.	Go-EuroMed. 2006:2-4.

Minkštoji galia priklauso nuo kai kurių bendrų vertybių. Sociologiniu požiūriu **kultūra** suprantama kaip visuomenės gyvenimo organizavimo veiksnys, idėjų, principų, socialinių institutų, užtikrinančių kolektyvinį žmonių gyvenimą, visuma⁹. Apibendrinant autorių, M. Harris, V. Kavoliaus, E. Gellnerio, nuomones, kultūra suvokiama kaip gyvenimo

⁶ Go-EuroMed, 2006:2-4.

⁷ Isoda V., 2010:96.

⁸ Kavaliūnaitė, 2011:232-246.

⁹ Pruskus, 2013:122.

būdas, būdingas tam tikrai žmonių grupei, kultūra yra ženklų, asociacijų, elgesio ir bendravimo būdų sistema, tai, kas žmonių pagaminta, ir tai, kas turi jiems reikšmę¹⁰. Pasak J. Nye, kai šalies kultūra apima ir vyriausybės politiką, propaguoja universalias vertybes, kurias pripažįsta ir kitos valstybės, ji turi daug didesnes galimybes pasiekti norimus rezultatus užsienio politikoje, t. y. disponuoja didesne minkštąja galia¹¹. Nepaisant to, kad minkštoji galia ir jos veikimas yra sudėtingi, bet kiekviena tauta, turėdama savitą kultūrą gali ją išnaudoti kaip nekarinius socialinius veiksmus, **užtikrinančius šalies saugumą**.

Kultūra turi įvairių apraiškų, taigi atskiria **aukštąją kultūrą**, kurią sudaro literatūra, menas, išsilavinimas, skirtą elitui, nuo **populiariosios kultūros**, kuri orientuojasi į masinius renginius. Visuomenės gyvenime kultūra užima svarbią vietą, ypač mažėjant riboms tarp aukštosios ir populiariosios kultūros bei meno. Dažnai populiarioji kultūra priskiriama vartojimo kultūrai, nors tiek aukštosios tiek populiariosios kultūros vartojimas yra prieinamas. Taip pat kultūrinis gyvenimas gali būti suprantamas kaip kontinuumas: vienoje pusėje yra menas ir menininkas, atsidavę kūrybai, o kitoje – populiarioji kultūra, tarnaujanti vartotojui¹². Svarbu atkreipti dėmesį, kokiame kontekste populiarioji kultūra veikia. Pavyzdžiui, amerikiečių greitojo maisto restorano tinklas McDonald's lankomas visame pasaulyje, Holivudo kuriami filmai, pristatantys Jungtines Amerikos valstijas kaip patrauklias, egzotiškas, galingas ir modernias. 62 iš 100 žinomiausių pasaulyje prekės ženklų yra JAV kompanijų. Tokių korporacijų kaip Apple, Microsoft produkcija tapo alternatyvos neturinčiu tarptautiniu standartu IT rinkoje¹³. Populiarioji kultūra yra lengvai pasiekiamą visiems ir nereikalauja papildomų pastangų jos vartojimui, ji pati suranda vartotoją ir formuoja jo pasaulėžiūrą bei vertybes.

Pasak K. Hwajung, kadangi minkštoji galia kyla iš kultūros, reikalinga pabrėžti viešosios diplomatijos, vidinių vertybių ir užsienio politikos svarbą. Kultūrą pasaulis pradeda pripažinti kaip diplomatijos įrankį, o tai aktualu siekiant įgyvendinti ir valdyti įvairius kultūrinius mainus, plėtoti efektyvų bendravimą, pasitelkiant informacines technologijas. Žinoma, tiek internetas, tiek televizija lemia mūsų kasdienes gyvenimus ir tam tikru būdu suartina žmoniją. Todėl sunku atskirti vykdomą kultūros politiką nuo virtualios erdvės. Tai sukuria iššūkį politikams, kuriant efektyvias strategijas skatinti kultūrinę diplomatiją naudojantis informacinėmis

¹⁰ Pruskus, 2003:48-49.

¹¹ Isoda, 2010:27.

¹² Černevičiūtė, 2008:10-13.

¹³ Isoda, 2010:99-104.

technologijomis¹⁴. Šalį, kuri kultūrą pasitelkė kaip komunikacijos formą, pavyzdžiu būtų galima laikyti Japoniją. Augantis Japonijos kultūros ir pramogų industrijų populiarumas nėra atsitiktinis. Visas pasaulis susipažinęs su muzika, žurnalais, filmais, kompiuteriniais žaidimais, tačiau neabejotinai populiariosios kultūros produktas (*anime*) animaciniai filmukai yra puikiai žinomi ne tik Azijoje, bet ir visame pasaulyje¹⁵. 1937 m. Didžiosios Britanijos užsienio reikalų sekretorius A. Eden, suprato apie galimas naujas komunikacijos priemones: „Tai yra visiškai teisinga, žinoma, kokybiška kultūros propaganda negali ištaisyti užsienio politikos padarytos žalos, bet tai nebūtų perdėtas pasakymas, kad net geriausios diplomatinės politikos akcijos gali žlugti, jeigu nebuvo paisoma interpretacijų ir įtikinėjimo, nustatomo šiuolaikinių sąlygų“¹⁶. Tai yra tik pora pavyzdžių, galima būtų nagrinėti kiekvienos šalies kurtas strategijas populiarinant savo kultūrą ir siekiant padaryti įtaką. Svarbu atrasti esamus privalumus ir tinkamai juos pateikti kitoms kultūroms.

IŠVADOS

Minkštoji galia ir minkštasis saugumas yra susiję, todėl vykdant visuomenės švietimą privaloma informuoti apie jų skirtumus ir potencialias kultūros panaudojimo galimybes. Taip pat, kad būtų pradėta vykdyti tokia edukacinė programa valstybės politiką formuojantys atstovai privalo suvokti, kaip galima pasitelkti kultūrą valstybės saugojimui.

Igyvendinant minkštąjį saugumą svarbu pasitelkti minkštąją galią ir skatinti kultūros vadybininkus skleisti Lietuviškąją kultūrą kaimynėse ir kitose pasaulio valstybėse, ugdyti pagarbą savo tapatumui ir stengtis įtakoti kitų valstybių kultūras.

LITERATŪRA

1. Buzan. B.1997. *Žmonės, valstybės ir baimė: Tarptautinio saugumo studijos po šaltojo karo*. Vilnius: Eugrimas.
2. Černevičiūtė J. 2008. *Kultūros ir vartojimo kultūros sąsajos*. Prieiga: ftp://84.240.15.219/Family/HPcompiuteris/VDA%20magistras/03_Cerneviciute%20Kulturos%20ir%20vartojimo%20kulturos%20sasajos.pdf.
3. Go-EuroMed. 2006. *Soft-security within the Euro-Mediterranean partnership*. Prieiga: http://www.go-euromed.org/documents/working_paper/Go-EuroMed_WP_0611_Spain_on_Security.pdf.
4. Hwajung K. 2011. *Cultural Diplomacy as the Means of Soft Power in an Information Age*. Prieiga:http://www.culturaldiplomacy.org/pdf/case-studies/Hwajung_Kim_Cultural_Diplomacy_as_the_Means_of_Soft_Power_in_the_Information_Age.pdf.

¹⁴ Hwajung, 2011:4-13.

¹⁵ Katzenstein, 2006:256.

¹⁶ Nye, 2004:101.

5. Isoda. V. 2010. *Minkštosios galios generavimas ir reikšmė valstybių užsienio politikoje XXI amžiuje: JAV atvejis*. Prieiga: http://vddb.library.lt/fedora/get/LT-eLABa-0001:J.04~2010~ISSN_2029-0225.V_7.PG_93-114/DS.002.0.01.ARTIC.
6. Katzenstein P. J., Shiraishi T. 2006. *Beyond Japan– The Dynamics of East Asian Regionalism*. Prieiga: https://books.google.lt/books?hl=lt&lr=&id=V4oY39RofC4C&oi=fnd&pg=PA211&dq=soft+power+culture+management&ots=gYuHeanssx&sig=kLvV8xVEcA-p2hL5Kv-pgeThLQU&redir_esc=y#v=snippet&q=anime&f=false.
7. Kavaliūnaitė S. 2011. *Comparative analysis of concepts “soft security” and “soft power” in EUEU legislation*. Prieiga: https://www.mruni.eu/upload/iblock/e1d/13641%20VPA%202011%20T%2010_2%205.pdf.
8. Kavaliūnaitė S. 2012. *Soft security in the context of eastern dimension of european neighbourhood policy: a management approach*. Prieiga: http://vddb.library.lt/obj/LT-eLABa-0001:E.02~2013~D_20130206_095551-32509.
9. Kazlauskaitė-Markelienė, R. Petrauskaitė. A. 2011. *Pilietinė visuomenė ir nacionalinis saugumas: teorinė problemos apžvalga*. Prieiga: <http://etalpykla.lituanistikadb.lt/fedora/objects/LT-LDB-0001:J.04~2011~1367176159099/datastreams/DS.002.0.01.ARTIC/content>.
10. Lietuvos Respublikos Seimas. 2009. *Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymas*. Prieiga: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_1?p_id=359287.
11. Nye S. J. 2004. *Soft Power: The Means to Success in World Politics*. Prieiga: http://belfercenter.hks.harvard.edu/files/joe_nye_wielding_soft_power.pdf.
12. Pruskus V. 2003. *Sociologija: Teorija ir praktika*. Prieiga: http://www.su.lt/bylos/fakultetai/socialines_geroves_ir_negales_studiju/SPPkat/sociologija.pdf.
13. Pruskus V. 2013. *Kultūros samprata ir inkultūrizacijos procesas tarpkultūrinės komunikacijos kontekste*. Prieiga: <http://www.lmaleidykla.lt/publ/0235-7186/2013/3/121-130.pdf>.
14. Senulis. E. 2014. *Emigracijos įtaka Lietuvos nacionaliniam saugumui*. Prieiga: <http://talpykla.elaba.lt/elaba-fedora/objects/elaba:2188007/datastreams/MAIN/content>.

IMPACT OF CULTURE FOR PUBLIC SECURITY

Virginija Jureniene*, Laura Bleizgyte**
Vilnius University Kaunas Faculty

Summary

When state seeks to ensure the security of their country's population it defines the specifications that must be implemented. According to Lithuania's National Security Framework Law not only the state has to take care of security but also the citizens. As well, this law defines that culture is an integral part of national security which is often used in soft power by doing influence to the group you want, and to non-military tool ability to resist has only other non-military tool – soft security.

Article aim – to reveal the cultural importance of ensuring national security through soft power. Object of the research – culture as state's security tool. Research methods – content and document analysis.

Keywords: culture, national security, soft security.

Virginija Jurėnienė*, Vilniaus universiteto Kauno fakulteto Filosofijos ir kultūros studijų katedros profesorė. Mokslinių tyrimų kryptys: socialiniai mokslai, kūrybinės industrijos ir inovatyvumas.

Virginija Jureniene*, Vilnius University Kaunas faculty, Department of Philosophy and Cultural Studies, professor. Research interests: social science, creative industries and innovation.

Laura Bleizgytė**, Vilniaus universiteto Kauno fakulteto Filosofijos ir kultūros studijų katedros magistrantė. Mokslinių tyrimų kryptys: socialiniai mokslai.

Laura Bleizgyte**, Vilnius University Kaunas faculty, Department of Philosophy and Cultural Studies, master student. Research interests: social science.